

زندگی نامه مهدی خانبابا تهرانی:

مهدی خانبابا تهرانی از آشنا ترین چهره های فعال تاریخ پیکار و پایداری جنبش آزادی و دادخواهی نیم قرن اخیر میهن ماست.

وی در اردیبهشت ماه سال ۱۳۱۳ در ناحیه ۴ شهر تهران متولد شد. دوران تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در همین شهر به اتمام رساند. در دوران دبیرستان جذب فعالیت های اجتماعی و سیاسی شد؛ ابتدا به صفوف سازمان جوانان حزب توده ایران پیوست و سپس به عضویت حزب توده ایران در آمد. پس از کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ دستگیر شد و به زندان لشکر دو زرهی انتقال یافت و مدت چهار ماه در این زندان مورد شکنجه قرار گرفت. پس از ۴ ماه موقتا و با قید ضمانت آزاد شد اما در تیرماه ۱۳۳۳ دوباره بازداشت و این بار روانه زندان قزل قلعه گشت و مدت سه ماه در آن زندان زیر فشار بود.

مهدی تهرانی بعد از آزادی از زندان در سال ۱۳۲۵ به قصد ادامه تحصیل به کشور آلمان مهاجرت نمود. از سال ۱۹۵۶ در دانشگاه مونیخ به تحصیل پرداخت و همزمان با پیگیری فعالیت سیاسی؛ در راستای سازماندهی جنبش دانشجویی به ایجاد سازمان دانشجویی در خارج از کشور همت گماشت و سرانجام در پایه گذاری **کنفدراسیون محصلین و دانشجویان ایرانی** - که تا قبل از انقلاب ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ به **مثابه زبان گویای اپوزیسیون مترقی ایرانی** علیه رژیم شاه در سر تا سر جهان بصورت تنها نهاد متشکل جهانی فعالیت می کرد - سهم بسزایی ایفا نمود.

در نتیجه همین فعالیت های سازمانی و متشکل سیاسی بود که تهرانی در سال ۱۹۶۲ در اثر همکاری میان پلیس مخفی شاه - ساواک - و سازمان امنیت آلمان به جرم فعالیت های غیر قانونی دستگیر شد و به مدت ۴ ماه در زندان مونیخ بسر برد. تهرانی پس از آزادی از زندان مونیخ به فعالیت های زیر زمینی روی آورد. در اثر عدم موافقت با مشی سیاسی کادر رهبری حزب توده از این حزب جدا شد و با کمک سایر همفکران خود سازمانی به نام **“سازمان انقلابی حزب توده ایران”** پایه گذاری نمود. وی در سال ۱۹۶۴ به قصد کمک به پیشبرد فعالیت های رسانه ای به جمهوری توده ای چین سفر کرد و به عنوان کارشناس در بخش فارسی رادیو پکن مشغول به کار شد. حدود چهار سال بعد - در سال ۱۹۶۸ - مجدداً به اروپا بازگشت و با بروز انشعاب در صفوف سازمان انقلابی حزب توده به علت دنباله روی از سیاست خارجی چین؛ به ایجاد کادرها در سازمان کمونیستی و نشر آثار انقلابی و مارکسیستی پرداخت و تا آستانه انقلاب ایران ضمن انتشار نشریه **چپ** - که بعدها به صورت ارگان سازمان اتحاد چپ در ایران منتشر شد - در شهر فرانکفورت آلمان سکونت داشت

خانبابا تهرانی یک روز قبل از پیروزی انقلاب اسلامی (در تاریخ ۲۱ بهمن ماه ۱۳۵۷) همراه عده ای از کادرهای فعال جنبش چپ به میهن بازگشت و با شرکت در انقلاب ایران و یاری رساندن به شکل گیری نهادهای سیاسی دموکراتیک مانند جبهه دموکراتیک ملی ایران و سازمان

اتحاد چپ و شورای متحد چپ برای استقلال و دموکراسی؛ در راستیای اتحاد نیروهای ملی و چپ آزادیخواه شبانه روز تلاش ورزید .

پس از رویدادهای خرداد ۱۳۶۰ و بسته شدن فضای سیاسی و بال و پر گشودن سیاست ترور و اختناق در جامعه؛ تهرانی مانند هزاران تن دیگر از فعالان سیاسی ناگزیر به اختفا و زندگی زیرزمینی گردید و بالاخره در آذرماه ۱۳۶۰ همراه چند تن از چهره های فعال و سرشناس اپوزیسیون با گذار از مرزهای غربی کشور بار دیگر رهسپار دیار غربت شد .

در این دور دوم مهاجرت مهدی خانابا تهرانی در سمت و سوی پیدایش شورای ملی مقاومت و اتحاد گسترده نیروهای اپوزیسیون مترقی و انقلابی به عنوان نماینده شورای متحد چپ شرکت نمود و به مدت بیش از دو سال وظیفه نمایندگی شورای ملی مقاومت در آلمان و اطریش را به عهده داشت اما با آغاز انحراف در مشی سیاسی کادر رهبری سازمان مجاهدین خلق و گرایش روز افزون آنها به سیاست های حزب و دولت بعثی عراق؛ در تاریخ ۱۵ فروردین ۱۳۶۴ سازمان شورای متحد چپ - که تهرانی نماینده آن بود - به همراه عده ای از شخصیت ها و سازمان های تشکیل دهنده شورای ملی مقاومت از این نهاد کناره گیری نمودند و به همکاری خود با سازمان مجاهدین پایان دادند.

از آن پس تهرانی پیوسته در عرصه فعالیت نیروهای ملی و چپ دموکرات در راستای وحدت و ایجاد یک اپوزیسیون مترقی و یکپارچه تلاش نموده و به مثابه یک شخصیت صاحب نظر و تحلیلگر اوضاع ایران در گردهمایی های سیاسی و رسانه های فارسی زبان جهانی حضور مستمر داشته و دارد.

تا کنون دو کتاب مشتمل بر نظرات مهدی تهرانی یکی زیر عنوان “نگاهی از درون به جنبش چپ ایران” که حاوی گفتگوی حمید شوکت با مهدی خانابا تهرانی است - در خارج از کشور و اخیرا در ایران انتشار یافته - و کتاب دیگری به نام “چهره ها و گفته ها” که بخشی از گفت و گوهای رادیویی خانابا تهرانی با حسین مهری است در خارج از کشور منتشر شده است.

سومین کتاب رادیویی با عنوان “نگاه ها و دیدگاه ها” درباره رویدادهای ایران که مجموعه ای از گفتگوی رادیویی مهدی خانابا تهرانی و ده ها تن دیگر از صاحب نظران سیاسی درون و برون از کشور است تا چند ماه دیگر روانه بازار خواهد شد.

اما می ماند انتشار خاطرات و یادمانده های سیاسی مهدی خانابا تهرانی در نیم قرن اخیر که بقول خودش دینی است که او در برابر نسل جوان احساس می کند. این خاطرات از مجموعه کتاب های تاریخ شفاهی جنبش چپ ایران زیر عنوان “پیکار ناتمام” در سال آینده در دسترس علاقمندان و پژوهشگران تاریخ سیاسی ایران قرار خواهد گرفت.

مهدي خانبابا تهراني اكنون ۶۷ سال دارد و صدای اين سوسياليست مصمم و آزاديخواه هنوز هم آشكارا طنين انداز است. گرچه گذشت زمان و سختی های طاقت فرسايی که در راه عقیده اش تحمل کرده؛ او را بیمار و ناتوان ساخته؛ اما هنوز هم آماده پیکار برای دستیابی به دموکراسی و مردمسالاری است.
